

JAARVERSLAG 2015

Vooraf

Ondanks de bikkelharde concurrentie van privé-operatoren en het vaak ontbreken van een 'level playing field' heeft de Nationale Loterij vrij goed standgehouden in 2015. Dankzij haar trouwe spelers haalde ze een omzet van ruim 1,172 miljard euro. Dit stelde haar in staat de overheid 115 miljoen euro te betalen als monopolierente en, vooral, zowat 205 miljoen euro onder de vorm van subsidies voor zgn. 'goede doelen' te laten terugvloeien naar de maatschappij - d.i. gemiddeld 390 euro per ... minuut!

Ondanks 15 miljoen minder bezoeken aan krantenwinkels dan in 2014 (en een halvering van de verkoop van kranten sinds 2007) waren de klassieke en minder klassieke fysieke verkooppunten (netto 14 minder dan in 2014) in 2015 nog altijd goed voor 88,6 % van de omzet. Maar al bijna 10 % van de inzetten van de spelers kwam in 2015 binnen via ons IGS-platform, via internet dus.

Daarbij werd er voor 13 miljoen euro gespeeld via 'mobile devices' die daardoor al zowat 13% van de digitale verkoop voor hun rekening nemen (tegenover nog maar 2% in 2014). De Nationale Loterij slaagt er dus beter en beter in het beste van twee werelden te verzoenen, waarbij het analoge en het digitale aanbod elkaar continu versterken.

Innovatie

Anderzijds zet de Nationale Loterij steeds meer in op innovatie, onder meer wat haar product-portfolio betreft. Zo kwamen er in 2015 niet minder dan 16 nieuwe of (grondig) vernieuwde krasproducten op de markt en werd onze Joker+ een dagelijks spel dat voortaan ook los gespeeld kan worden van Lotto of EuroMillions.

Ook werd de Lottomatic® gelanceerd, een automaat waarmee we onze loterijproducten ook op niet-traditionele locaties aan de man/vrouw kunnen brengen, en waren er een aantal Lotto Surprise-trekkingen waarmee naast cash ook tot de verbeelding sprekende natura-prijzen zoals droomreizen en VIP-arrangementen voor Tomorrowland konden gewonnen worden.

Hoogste omzet voor Lotto, SCOOORE! in de lift

Het product dat in 2015 voor de grootste omzet zorgde was Lotto. Met om en bij de 431,6 miljoen euro was Lotto goed voor 37% van de totale omzet. EuroMillions van zijn kant tekende voor 35% van de inzetten, de instant-producten voor 19%.

De omzet van Lotto daalde lichtjes ten gevolge van een stabiliserende jackpotbelofte, maar bij EuroMillions leidde een jackpotbelofte die bijna een kwart lager lag dan in 2014 voor een omzetzak met 6,8%. Of hoe het toeval niet enkel het al dan niet succesrijk zijn van onze spelers bepaalt maar ook een zware impact heeft op de financiële resultaten van de Nationale Loterij zelf.

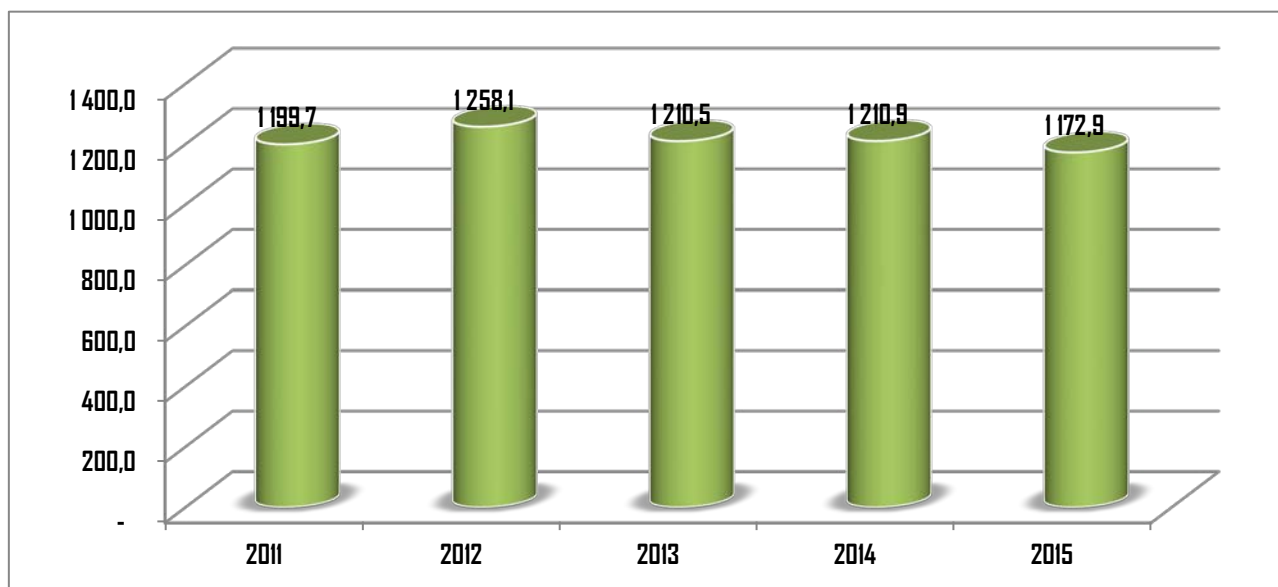
Goed nieuws was er wel van SCOOORE! dat 28,2% hoger ... scoorde dan in 2014.

Bijna 1 grote winnaar per dag!

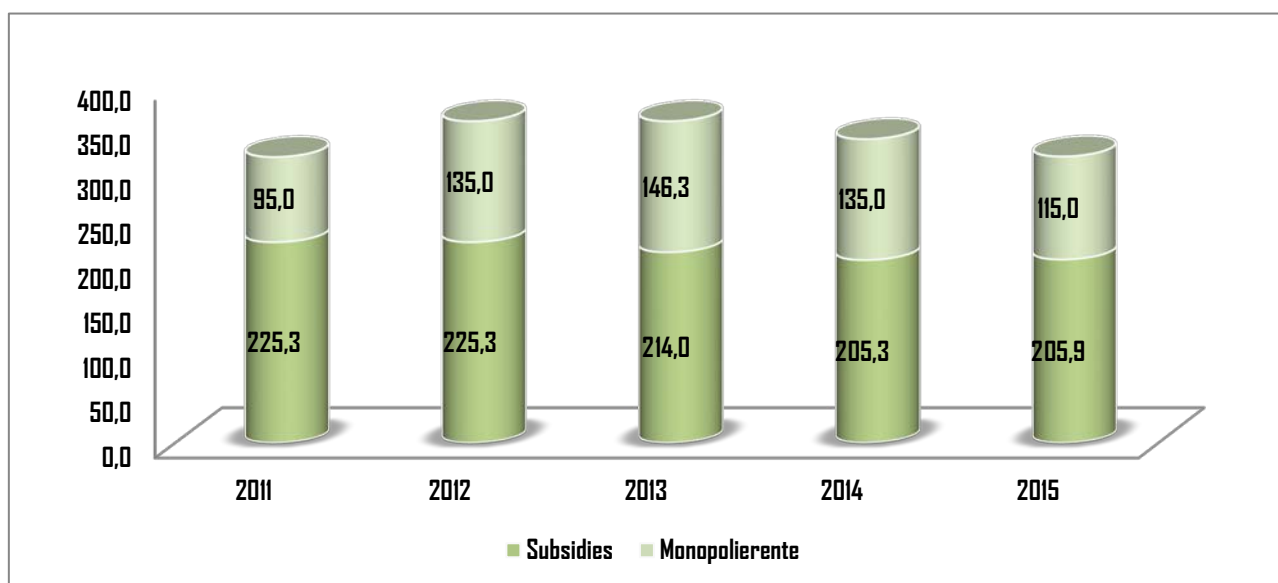
De Nationale Loterij telde in 2015 niet minder dan 259 grote winnaars, bijna 1 per dag dus; 38 onder hen wonnen zelfs 1 miljoen euro of meer. Lotto maakte 34 miljonairs, EuroMillions 3 en de vernieuwde Joker+ 1; daarnaast waren er 32 spelers die de hoofdvogel afschoten met Win for Life.

Alles samen betaalde de Nationale Loterij z'n winnende spelers in 2015 maar liefst 616 miljoen euro uit (53% van haar globale omzet). Er werd in totaal 66.647.425 keer gewonnen, dit is gemiddeld 182.595 keer per dag!

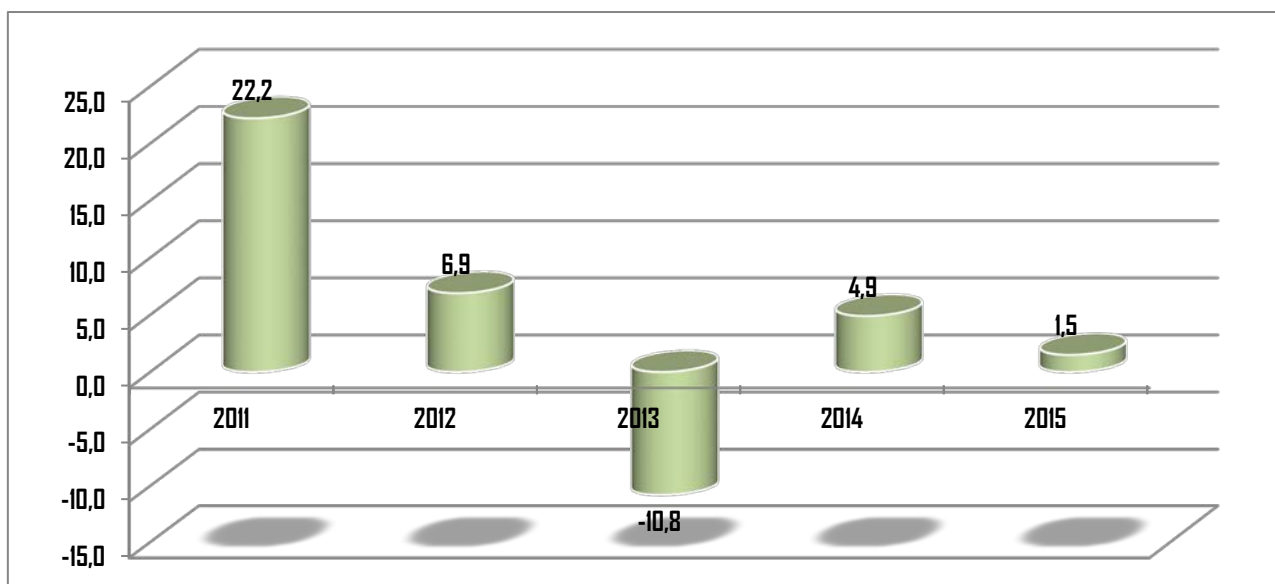
GRAFIEK 1: omzet in MEUR

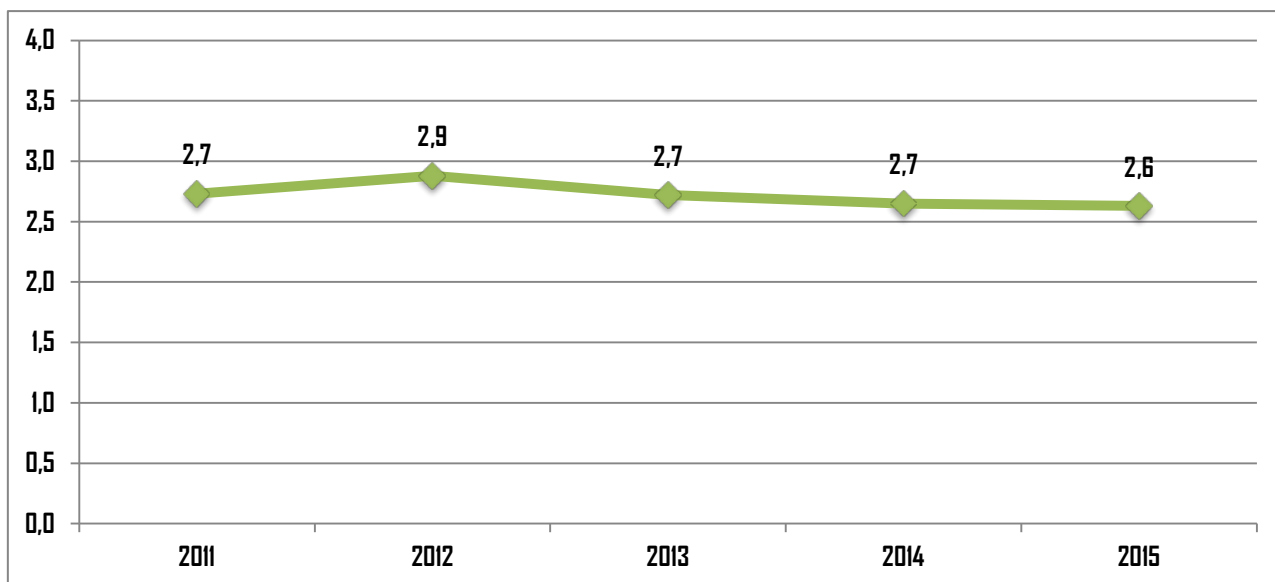
GRAFIEK 2: subsidies en monopolierente in MEUR

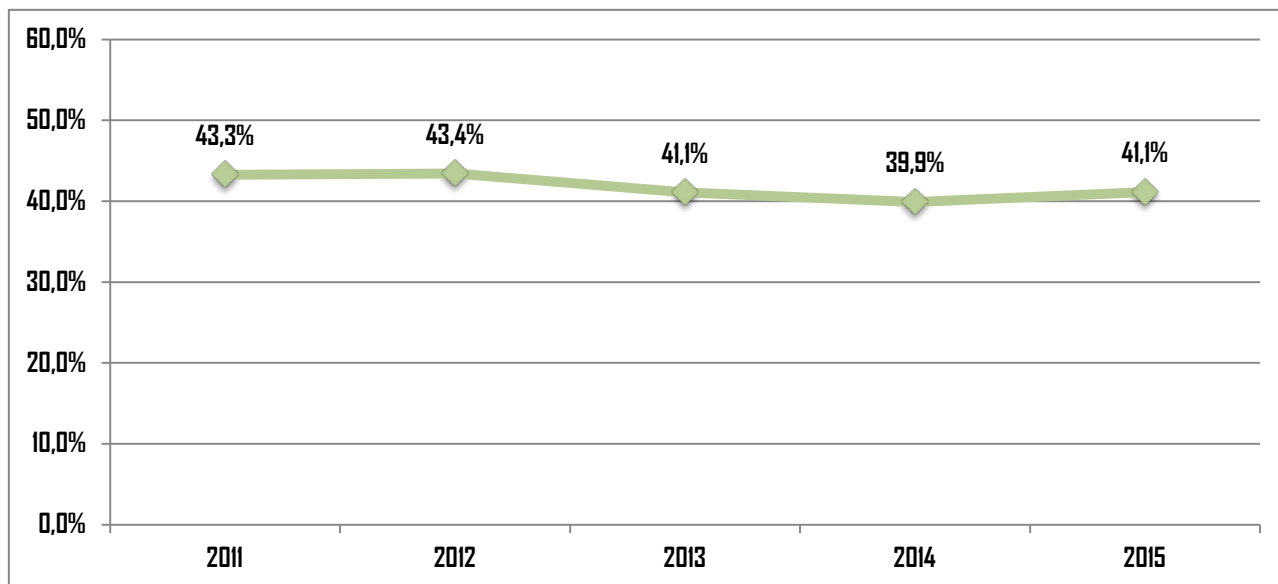
GRAFIEK 3 : netto resultaat in MEUR

GRAFIEK 4: liquiditeit

GRAFIEK 5: solvabiliteit

Beleid inzake Verantwoord Spel

"De kanalisatieplicht van de Nationale Loterij houdt in dat ze via een modern en attractief aanbod de bestaande liefhebbers van loterijen, weddenschappen, wedstrijden en kansspelen aantrekt, zonder marktverruimend te zijn."

Zo omschrijft het beheerscontract (2010-2015) met de Belgische Staat een van de kerntaken van de Nationale Loterij.

Onlosmakelijk hiermee verbonden is de plicht van de Nationale Loterij om te waken over de naleving van de regels van het verantwoord spel. Naarmate de concurrentie op de markt toeneemt, wordt de rol van de Nationale Loterij in de strijd tegen gokverslaving trouwens steeds belangrijker.

Verantwoord spelcertificering

Als maatschappelijk verantwoordelijke en professionele aanbieder van spelplezier moet de Nationale Loterij al het mogelijke doen om overdadig en/of onbeheerst spelen tegen te gaan en het risico op gokverslaving zoveel mogelijk te verkleinen.

De Nationale Loterij heeft er zich in het beheerscontract daarom toe verbonden "alles in het werk te stellen om spoedig de certificering van European Lotteries (EL-normen) te behalen".

De Nationale Loterij behaalde dit certificaat van verantwoordelijke speloperator, geldig voor 3 jaar, een eerste maal in 2010. Vervolgens werd, na een externe audit door Ernst & Young, die certificering in 2013 bevestigd. Die certificeringen zijn dus 3 jaar geldig, mits een tussentijdse gedeeltelijke audit die één keer in die periode van 3 jaar plaatsvindt.

Bijgevolg is in september-oktober 2015 door Ernst & Young een audit met een gedeeltelijke evaluatie uitgevoerd.

De resultaten van die audit zijn positief. Voor 9 van de 10 door de audit onderzochte domeinen heeft de Nationale Loterij hogere scores behaald dan voordien.

In 2016 zal een nieuwe aanbestedingsprocedure worden opgestart voor de selectie van een nieuwe auditor die de volledige audit van november 2016 zal uitvoeren.

Wetenschappelijk onderzoek

In het domein van het onderzoek schreef de Nationale Loterij voor de tweede keer een projectoproep gewijd aan de strijd tegen gokverslaving uit.

Hierbij is het doel financieel bij te dragen tot de uitvoering van studies en onderzoeken met het oog op een beter inzicht in de bepalende spelelementen, *de sociale impact*, *de risicofactoren* die de ontwikkeling van een overmatig spelgedrag in de hand kunnen werken en de beschermende factoren. En met het oog ook op nieuwe pistes qua therapeutische behandeling. In het reglement werd wel gevraagd voorrang te geven aan projecten die tot doel hebben de Nationale Loterij meer inzicht te verschaffen in bepaalde specifieke aspecten van gokverslaving.

In 2015 selecteerde een jury van onafhankelijke experts dan ook vier projecten:

1. project ingediend door de Universiteit Antwerpen
> ontwikkeling en uitvoering van een online cognitieve gedragstherapie en onderzoek naar de meerwaarde ervan wanneer ze wordt toegevoegd aan een impliciet online cognitief trainingsprogramma in het kader van de behandeling van patiënten met een verslaving aan geld- en kansspelen.
2. project ingediend door de Universiteit Hasselt
> geld- & kansspelen (online) bij jongeren/ preventie en interventie in een vroeg stadium
3. project ingediend door iMinds (Universiteit Gent)
> risico's van het gokken in een digitale omgeving
4. project ingediend door de KU Leuven
> CLapp.Children's ludoliteracy acknowledgment & parental proficiency.

Voor 2015 en 2016 zullen de 4 winnende projecten € 400.000 onder elkaar verdelen.

Sensibilisering

Intern werden voor het personeel sensibiliseringssessies georganiseerd, die telkens gevolgd werden door het stellen van een reeks vragen met het oog op het evalueren van de kennis van de personeelsleden. Een gemiddelde score van 9/10 voor de kennistests en een deelnamepercentage van 85%: dat waren de te behalen doelstellingen in het kader van de collectieve bonus 2015.

Mystery shopping

In het kader van de "Mystery Shopping"-campagne kregen 1.600 verkooppunten, verdeeld over 4 golven, een mystery shopper over de vloer die moest nagaan of het verbod van verkoop aan minderjarigen werd nageleefd. De effecten van die campagne, die sinds verscheidene jaren wordt georganiseerd, zijn positief: het percentage overtredingen daalde van 26,20% in 2014 tot 13,50% in 2015. Gedurende de zomer werd daarenboven een preventiecampagne in de verkooppunten gevoerd met als slogan "Omdat spelen leuk moet blijven, ken uw limieten!".

Risico-analyse

Sinds 2015 gebruikt de Nationale Loterij SERENIGAME, een tool ontwikkeld door haar collega's van La Française des Jeux voor het maken van een risico-analyse van al haar spelen. In 2015 werden 16 krasbiljetten (nieuwe of restylings) op de markt gebracht. Uit de analyse via de tool bleek dat de spelen slechts een minimaal risico inhielden.

Comité Verantwoord Spel

Allemaal kregen ze dan ook een positief advies van het Comité Verantwoord Spel. Dit comité bestaat uit interne en externe experts. Het werd opgericht in 2006 en adviseert de Raad van Bestuur van de Nationale Loterij over haar beleid inzake verantwoord spel. Het kwam in 2015 vier keer bijeen.

Corporate Governance

Als naamloze vennootschap van publiek recht valt de Nationale Loterij onder de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij (hierna de «wet van 2002» genoemd). Voor alle aangelegenheden die niet specifiek door de wet van 2002 geregeld zijn, geldt het Belgisch Wetboek van Vennootschappen.

De Nationale Loterij leeft de regels inzake corporate governance na omdat ze als overheidsbedrijf resoluut mee wil gaan in de algemene tendens van transparantie en beter bestuur.

De opdrachten van openbare dienst die de Belgische Staat haar toevertrouwde illustreren haar maatschappelijk engagement ten aanzien van haar hoofdaandeelhouder, de Staat, en ten aanzien van de burgers, de uiteindelijke begunstigen van de subsidies die voortvloeien uit de activiteiten van de Nationale Loterij.

Om haar opdrachten tot een goed einde te kunnen brengen, steunt de Nationale Loterij niet enkel op haar Raad van Bestuur, maar ook op drie gespecialiseerde comités (met name het Auditcomité, het Bezoldigingscomité en het Strategisch Comité), het Directiecomité en twee controleorganen, zijnde de regeringscommissarissen en het College van Commissarissen.

Beheers- en controleorganen van de Nationale Loterij

* Raad van Bestuur

Samenstelling

Artikel 9, §1, van de wet van 2002 bepaalt dat de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit de gedelegeerd bestuurder en een aantal gewone leden van de Raad van Bestuur benoemt, in verhouding tot het aantal stemmen dat verbonden is aan de aandelen in het bezit van de Belgische Staat. Aangezien de Belgische Staat 79,72% van de aandelen van de Nationale Loterij in handen heeft, worden er door de Koning 12 bestuurders aangesteld. De overige gewone leden worden vervolgens benoemd door de andere aandeelhouders, in casu de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij, die 21,28% van de aandelen bezit en daardoor recht heeft op 2 bestuurdersposten.

Krachtens artikel 8, §1, van de wet van 2002 bestaat de Raad van Bestuur namelijk uit 14 leden, onder wie de voorzitter en de gedelegeerd bestuurder.

Tot 14 mei 2015 waren de gewone bestuurders, onder wie de gedelegeerd bestuurder en de voorzitter van de Raad van Bestuur, die werden benoemd door de Belgische Staat bij in Ministerraad overlegd KB:

* de heer Jean-Marc LIETART	voorzitter
* de heer Jannie HAEK	gedelegeerd bestuurder
* de heer Pierre GOBLET	bestuurder
* de heer Gilles MAHIEU	bestuurder
* de heer Julien PAQUET	bestuurder
* mevrouw Clarisse ALBERT	bestuurster
* mevrouw Elisabeth MATTHYS	bestuurster

* mevrouw Eva VANHOORDE	bestuurster (ontslag gegeven op 20.01.2015)
* de heer Eddy PEETERS	bestuurder
* mevrouw Annemie VERHOEVEN	bestuurster
* mevrouw Sophie DEWISPELAERE	bestuurster

Omwille van de niet-vervanging van de heer Oliver Hubert na zijn ontslag op 1 september 2014 telde de RvB op 1 januari 2015 dus slechts 13 leden.

De twee gewone bestuurders die werden aangewezen door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij waren tot 14.05.2015:

* de heer Marc SCHIEPERS	bestuurder
* de heer Damien VAN EYLL	bestuurder

Vanaf 15 mei 2015 zijn de gewone bestuurders benoemd door de Belgische Staat:

* de heer Olivier ALSTEENS	voorzitter
* de heer Jannie HAEK	gedelegeerd bestuurder
* de heer Frederic CAUDERLIER	bestuurder
* de heer Herman DE BODE	bestuurder
* de heer Karl DHONT	bestuurder
* mevrouw Carine DOUTRELEPONT	bestuurster
* mevrouw Ermeline GOSSELIN	bestuurster
* de heer Jean-Marc LIETART	bestuurder
* de heer Eric PONCIN	bestuurder
* de heer Bart STOKMANS	bestuurder
* de heer Eddy PEETERS	bestuurder
* mevrouw Annemie VERHOEVEN	bestuurster

De twee gewone bestuurders aangewezen door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij zijn sinds 15 mei 2015:

* mevrouw Clarisse ALBERT	bestuurster
* mevrouw Liesbet BRZYK	bestuurster

Artikel 9, §5, van de wet van 2002 bepaalt dat de Koning de voorzitter van de Raad van Bestuur benoemt uit de gewone leden en dat bij staking van stemmen in de Raad van Bestuur de stem van de voorzitter beslissend is.

Krachtens de wet van 2002 worden de bestuurders benoemd voor een hernieuwbare termijn van 6 jaar.

Onder de leden van de Raad van Bestuur benoemd door de Belgische Staat moeten evenveel Nederlandstaligen als Franstaligen zijn. De gedelegeerd bestuurder moet tot een andere taalrol behoren dan de voorzitter. Ten minste een derde van de bestuurders moet van een ander geslacht zijn dan de overige door de Belgische Staat benoemde leden (artikel 8, §1, van de wet van 2002).

De gedelegeerd bestuurder is belast met het dagelijks bestuur van de onderneming. Voorts moet hij zorgen voor de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur en vertegenwoordigt hij de onderneming voor alle juridische handelingen.

Bevoegdheden & werking

Vergaderfrequentie

Artikel 24, §1, van de statuten van de Nationale Loterij bepaalt dat de Raad van Bestuur minstens 6 maal per jaar bijeenkomt.

De Raad van Bestuur vergaderde voor mei elke tweede en vanaf mei elke derde dinsdag van de maand, behalve in augustus. In 2015 is de Raad van Bestuur 16 keer bijeengekomen waarvan 3 keer schriftelijk. In uitzonderlijke gevallen, gerechtvaardigd door hun dringende noodzakelijkheid en maatschappelijk belang, mogen de besluiten van de Raad van Bestuur inderdaad genomen worden met schriftelijk meegedeeld eenparig akkoord van de bestuurders.

De Raad van Bestuur wordt bijeengeroepen door de voorzitter of door de gedelegeerd bestuurder, telkens wanneer het belang van de vennootschap dit vereist of telkens wanneer ten minste twee bestuurders hierom verzoeken.

Bevoegdheden

De Raad van Bestuur is bevoegd om alle handelingen te stellen die nodig en dienstig zijn voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de vennootschap, behoudens die waarvoor volgens de wet van 2002 de Algemene Aandeelhoudersvergadering bevoegd is.

De Raad van Bestuur houdt toezicht op het beleid van het Directiecomité. Het Directiecomité brengt daartoe regelmatig verslag uit aan de Raad van Bestuur.

Te allen tijde kunnen de Raad van Bestuur of de voorzitter ervan het Directiecomité om een verslag verzoeken over de activiteiten van de onderneming of over sommige van die activiteiten.

Door de Raad van Bestuur opgerichte comités

De Raad van Bestuur heeft drie comités in het leven geroepen die de opdracht hebben de Raad van Bestuur bij te staan en aanbevelingen te doen op specifieke domeinen. Deze drie comités zijn: het Auditcomité, het Bezoldigingscomité en het Strategisch Comité.

* Auditcomité

Samenstelling

Het Auditcomité bestaat uit ten minste drie gewone bestuurders. Zowel de voorzitter van de Raad van Bestuur als de regeringscommissarissen worden op de bijeenkomsten van het Auditcomité uitgenodigd en zetelen er met adviserende bevoegdheid.

Voor mei 2015 bestond het Auditcomité uit:

* de heer Gilles MAHIEU	voorzitter
* de heer Eddy PEETERS	bestuurder
* de heer Julien PAQUET	bestuurder
* de heer Jean-Marc LIETART	voorzitter van de Raad van Bestuur (met raadgevende stem)

Vanaf mei 2015 was de samenstelling als volgt:

* de heer Eric PONCIN	voorzitter
* mevrouw Lin VAN POUCKE	bestuurster
* de heer Jean-Marc LIETART	bestuurder
* de heer Bart STOKMANS	bestuurder
* de heer Olivier ALSTEENS	voorzitter van de Raad van Bestuur (met raadgevende stem)

> In 2015 heeft het Auditcomité 3 keer vergaderd.

Bevoegdheden

Het Auditcomité levert de Raad van Bestuur bijstand bij het nazicht van de rekeningen en de budgetcontrole, de opvolging van de auditwerkzaamheden, het onderzoek van de betrouwbaarheid van de financiële informatie en de organisatie van en het toezicht op de interne controle.

* Bezoldigingscomité

Samenstelling

Het Bezoldigingscomité bestaat uit de voorzitter van de Raad van Bestuur, die het comité voorziet, en minstens 2 gewone bestuurders.

Voor mei 2015 waren de leden van het Bezoldigingscomité:

* de heer Jean-Marc LIETART	voorzitter
* de heer Damien VAN EYLL	bestuurder
* de heer Marc SCHIEPERS	bestuurder
* mevrouw Elisabeth MATTHYS	bestuurster

Vanaf mei 2015 was de samenstelling als volgt:

* de heer Olivier ALSTEENS	voorzitter
* de heer Herman DEBODE	bestuurder
* de heer Jean-Marc LIETART	bestuurder
* de heer Eddy PEETERS	bestuurder

- > De regeringscommissarissen worden op de bijeenkomsten van het Bezoldigingscomité uitgenodigd.
- > In 2015 vergaderde het Bezoldigingscomité 7 keer.

Bevoegdheden

Het Bezoldigingscomité verstrekt aanbevelingen inzake de bezoldiging van de leden van het Directiecomité en beheert eventuele winstdelingsplannen ten behoeve van de kaderleden en de andere werknemers.

* Strategisch Comité

Samenstelling

Voor mei 2015 bestond het Strategisch Comité uit:

* de heer Jean-Marc LIETART	voorzitter
* de heer Damien VAN EYLL	bestuurder
* de heer Marc SCHIEPERS	bestuurder

Sinds mei 2015 bestaat het Strategisch Comité uit de voorzitter van de Raad van Bestuur, die het comité voorziet, de gedelegeerd bestuurder en minstens twee gewone bestuurders, in casu:

* de heer Olivier ALSTEINS	voorzitter
* de heer Jannie HAEK	gedelegeerd bestuurder
* de heer Frederic CAUDERLIER	bestuurder
* de heer Karl DHONT	bestuurder
* de heer Jean-Marc LIETART	bestuurder
* de heer Bart STOKMANS	bestuurder

- > In 2015 is het Strategisch Comité 9 keer samengekomen.

Bevoegdheden

Het Strategisch Comité helpt de Raad van Bestuur bij het bepalen van de strategie van de onderneming. Het verstrekt met name adviezen over de strategische koers van de onderneming, over opportuniteiten voor overnames en partnerschappen en over om het even welke andere aangelegenheid van strategisch belang die het krijgt voorgelegd door de voorzitter van de Raad van Bestuur, de gedelegeerd bestuurder of twee andere bestuurders.

Andere comités

* Directiecomité

Samenstelling

Het Directiecomité oefent de bevoegdheden uit die het door de wet van 2002 toegewezen kreeg. Het bestaat uit volgende 6 leden:

* de heer Jannie HAEK	voorzitter / gedelegeerd bestuurder
* de heer Jean-Nicolas DAVID	chief financial officer
* de heer Arnaud HERMESSE	chief retail officer
* de heer Marc FREDERIX	chief players & markets officer
* de heer Stephane LEFEBVRE	chief operations officer
* de heer Roger MALEVE	chief technology & information officer

Het Directiecomité moet evenveel Nederlandstalige als Franstalige leden tellen - de gedelegeerd bestuurder eventueel niet meegerekend.

De leden van het Directiecomité worden benoemd door de Raad van Bestuur, op voordracht van de gedelegeerd bestuurder, voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. Hun benoeming dient wel te worden goedgekeurd door de voogdijminister. De leden van het Directiecomité oefenen hun mandaat uit als zelfstandigen.

Het mandaat van lid van het Directiecomité neemt van rechtswege een einde op de leeftijd van 65 jaar.

Bevoegdheden & werking

Vergaderfrequentie

In principe komt het Directiecomité elke week bijeen op woensdag. In 2015 vergaderde het Directiecomité 50 maal, waarvan 1 maal schriftelijk.

Bevoegdheden

Het Directiecomité is belast met het dagelijks bestuur van de onderneming, de vertegenwoordiging in het kader van dat dagelijks bestuur, de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur, de onderhandelingen over het beheerscontract en het uitwerken van de organisatievoorwaarden en de deelnemingsregels van de openbare loterijen, weddenschappen, wedstrijden en kansspelen.

De werkwijze van het Directiecomité wordt bepaald door de statuten of, bij ontstentenis van een statutaire bepaling, door de Raad van Bestuur.

De leden van het Directiecomité vormen een college en verdelen hun taken onder elkaar.

* Subsidiecomité

Samenstelling

Tot maart 2015 bestond het subsidiecomité uit volgende leden:

* mevrouw Caroline VANGOIDSENHOVEN	vertegenwoordigster van de voogdijminister / voorzitter
* de heer Jean-Marc LIETART	voorzitter van de Raad van Bestuur
* de heer Jannie HAEK	gedelegeerd bestuurder
* de heer Filip VAN DE VELDE	regeringscommissaris
* mevrouw Donatienne GREGOIRE	regeringscommissaris
* mevrouw Clarisse ALBERT	bestuurster
* de heer Pierre GOBLET	bestuurder
* mevrouw Sophie DEWISPELAERE	bestuurster
* mevrouw Eva VAN HOORDE	bestuurster
* de heer Lik VERSCHUEREN	namens de Vlaamse Gemeenschap
* de heer Freddy CABARAUX	namens de Franse Gemeenschap
* de heer Stephane LEFEBVRE	chief operations officer
* de heer Piet VAN BAEVEGHEM	legal domain manager
* de Philippe DETRY	senior manager subsidy

Vanaf juni 2015 was de samenstelling van het subsidiecomité als volgt:

* mevrouw Caroline VANGOIDSENHOVEN	vertegenwoordigster van de voogdijminister / voorzitter
* de heer Olivier ALSTEENS	voorzitter van de Raad van Bestuur
* de heer Jannie HAEK	gedelegeerd bestuurder
* de heer Jacques WARNIMONT	regeringscommissaris
* de heer Damien VAN EYLL	regeringscommissaris
* de heer HERMAN DE BODE	bestuurder
* de heer Eric PONCIN	bestuurder
* mevrouw Annemie VERHOEVEN	bestuurster
* mevrouw Clarisse ALBERT	bestuurster
* mevrouw Ermeline GOSELIN	bestuurster
* de heer L.VERSCHUEREN	namens de Vlaamse Gemeenschap (tot en met juli 2015)
* de heer F. CABARAUX	namens de Franse Gemeenschap (tot en met juli 2015)
* de heer Stephane LEFEBVRE	chief operations officer
* de heer Piet VAN BAEVEGHEM	legal domain manager
* de Philippe DETRY	senior manager Subsidy

Het secretariaat van het Subsidiecomité werd waargenomen door mevrouw Chris LUYPAERT, manager subsidy strategy & return.

De leden van het Subsidiecomité worden niet bezoldigd in hoofde van dit lidmaatschap.

Bevoegdheden

Krachtens artikel 32 van het beheerscontract tussen de Belgische Staat en de Nationale Loterij adviseert het Subsidiecomité de voogdijminister van de Nationale Loterij over de ingediende aanvragen en de verdeling van de subsidies “op basis van hun gewichtigheid, belang, opportuniteit en intrinsieke waarde”, beslist het over de verwerping van een deel van die aanvragen “op basis van de door de minister bepaalde criteria”, doet het voorstellen aan de voogdijminister “omtrent de aard en de grootte van de tegenprestaties voor de Nationale Loterij die eventueel moeten worden gevraagd” aan de begunstigde organisaties en laat het zich informeren over “de degelijke uitvoering” van de door hen aangegane verbintenissen .

Controle-organen

* Regeringscommissarissen

Artikel 18, §1, van de wet van 2002 bepaalt dat de Nationale Loterij onderworpen is aan de controle van haar voogdijminister. Voor de beslissingen met een budgettaire of financiële weerslag ressorteert zij onder de controle van de minister die de begroting onder zijn bevoegdheid heeft. In de praktijk wordt deze controle uitgeoefend door twee regeringscommissarissen.

De regeringscommissarissen zien toe op de naleving van de wet, van het organiek statuut van de Nationale Loterij en van het beheerscontract. In het bijzonder zien zij erop toe dat het beleid van de Nationale Loterij geen afbreuk doet aan de uitvoering van haar opdrachten van openbare dienst.

Bovendien brengen de regeringscommissarissen verslag uit aan de voogdijminister, aan de minister van Begroting en aan de minister van Financiën over alle bedrijfsbeslissingen die een weerslag hebben op de Rijksbegroting.

Voor mei 2015 was de regeringscommissaris van de minister van Begroting mevrouw Donatienne GREGOIRE en vanaf mei 2015 de heer Jacques WARNIMONT. De heer FILIP VAN DE VELDE was tot mei 2015 de regeringscommissaris aangeduid door de minister van Financiën, sindsdien is de tweede regeringscommissaris de heer Damien VAN EYLL. De regeringscommissarissen worden uitgenodigd op alle vergaderingen van de Raad van Bestuur en het Directiecomité. In beide organen hebben zij zitting met adviserende bevoegdheid.

* College van commissarissen

Artikel 20, §1, van de wet van 2002 bepaalt dat bij de Nationale Loterij de controle op de financiële toestand, op de jaarrekeningen en op de regelmatigheid - in het licht van de wet en het organieke statuut - van de verrichtingen die in de jaarrekening moeten worden weergegeven, toevertrouwd wordt aan een College van Commissarissen dat uit drie leden bestaat.

Een van die drie commissarissen wordt aangesteld door het Rekenhof. De twee overige commissarissen worden benoemd door de Algemene Aandeelhoudersvergadering.

De door het Rekenhof aangestelde commissaris, aangewezen onder de leden van het Rekenhof, is de heer Jan DEBUCQUOY.

De twee andere commissarissen werden aangewezen onder de leden (natuurlijke personen of rechtspersonen) van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Die twee zijn:

* Ernst & Young Assurance Services CVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Marleen MANNEKENS (wier mandaat begon op 08.07.2014 en loopt tot 15.02.2020)

* RSM InterAudit CV/CVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Marie DELACROIX (wier mandaat begon op 08.07.2014 en loopt tot 15.05.2020)

Bezoldiging

* Voor de Raad van Bestuur

Krachtens de wet van 2002 bepaalt de Algemene Aandeelhoudersvergadering de bezoldiging die de leden van de Raad van Bestuur ontvangen uit hoofde van hun mandaat van bestuurder.

De bruto-bezoldiging van de voorzitter van de Raad van Bestuur bestaat uit een vast maandelijks gedeelte van 2.500 euro en een variabel gedeelte dat wordt gevormd door de zitpenningen voor de vergaderingen.

De zitpenningen bedragen:

- * 750 euro per vergadering van de Raad van Bestuur;
- * 1.000 euro per vergadering van een gespecialiseerd comité.

De bruto-bezoldiging van de andere leden van de Raad van Bestuur bestaat uit een vast maandelijks gedeelte van 1.250 euro en een variabel gedeelte dat wordt gevormd door de zitpenningen voor de vergaderingen.

De zitpenningen bedragen:

- * 500 euro per vergadering van de Raad van Bestuur;
- * 1.000 euro per vergadering van een gespecialiseerd comité.

Noch de voorzitter, noch de andere leden van de Raad van Bestuur ontvangen een onkostenvergoeding of voordelen in natura.

* Voor de gedelegeerd bestuurder

De federale regering besliste om nieuwe bezoldigingsregels toe te passen voor de gedelegeerd bestuurders van overheidsbedrijven. Volgens deze nieuwe regels bedraagt de basisvergoeding 290.000 euro per jaar. Dat bedrag wordt geïndexeerd.

* Voor de regeringscommissarissen

De bruto-bezoldiging van de regeringscommissarissen bestaat uit een vast maandelijks gedeelte van 1.250 euro en een variabel gedeelte dat wordt gevormd door de zitpenningen voor de vergaderingen.

De zitpenningen bedragen:

- * 500 euro per vergadering van de Raad van Bestuur;
- * 1.000 euro per vergadering van een gespecialiseerd comité.

In 2015 werd er in totaal 407.972,67 euro uitbetaald aan de leden van de Raad van Bestuur en de regeringscommissarissen.

* Voor het college van commissarissen

In het jaar 2015 werden de commissarissen als volgt bezoldigd:

- * 54.000 euro (exclusief BTW) voor Ernst & Young Assurance Services BV CVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Marleen MANNEKENS
- * 54.000 euro (exclusief BTW) voor RSM InterAudit CV/ CVBA, vertegenwoordigd door mevrouw Marie DELACROIX
- * 16.972 euro voor het Rekenhof, vertegenwoordigd door de heer Jan DEBUCQUOY.

Mandaten bij de dochtermaatschappijen

Raad van Bestuur van de NV LNL SERVICES (voor 100% in handen van de Nationale Loterij)

* de heer Stephane LEFEBVRE	voorzitter
* de heer Geert CRUCKE	bestuurder
* de heer Nicolas VANDEKERCKHOVE	bestuurder
* de heer Daniel MARESCHAL	bestuurder
* de heer Christian ROBERT	bestuurder
* Ernst & Young Assurance Services CVBA,	commissaris
>vertegenwoordigd door mevrouw Marleen MANNEKENS	

Raad van Bestuur van de nv LOTTOSPORTS ORGANISATION (voor 100% in handen van de Nationale Loterij)

* de heer Roger MALEVE	voorzitter
* de heer Jannie HAEK	bestuurder
* de heer Jean-Nicolas DAVID	bestuurder
* de heer Arnaud HERMESSE	bestuurder
* de heer Marc FREDERIX	bestuurder
* de heer Stephane LEFEBVRE	bestuurder
* Ernst & Young Assurance Services CVBA,	commissaris
>vertegenwoordigd door mevrouw Marleen MANNEKENS	

Jaarverslag van de Raad van Bestuur

NATIONALE LOTERIJ

Naamloze vennootschap van publiek recht

**Belliardstraat 25-33
1040 BRUSSEL**

**Rechtspersonenregister van Brussel nr. 659.821
BTW-nr. BE 0223.967.357**

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering van 20 mei 2016

Geachte aandeelhouders,

Wij hebben de eer u, conform het wetboek van vennootschappen, verslag uit te brengen over de activiteiten van de vennootschap en over ons beleid tijdens het voorbije boekjaar, afgesloten op 31 december 2015.

Het ontwerp van jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de wetgeving met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen en conform de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die op de onderneming van toepassing zijn.

[* Ontwikkeling & positie](#)

In 2015 realiseerde de Nationale Loterij een omzet van 1.172.048.158 euro, een daling ten opzichte van 2014 met 3,17%.

De belangrijkste verklaring voor deze omzetsdaling ligt in de steeds heviger concurrentie die de onderneming ervaart van het aanbod van privé-operatoren. Hoewel de loterijproducten van de Nationale Loterij in principe zijn beschermd door een monopolie, is het duidelijk dat

de grenzen tussen enerzijds de loterijen van de Nationale Loterij en anderzijds de kansspelen van de privé-operatoren, alsmear meer vervagen.

Het traditionele verkoopnetwerk van de Nationale Loterij wordt de jongste jaren minder frequent bezocht door de consument, als gevolg van een dalende verkoop van kranten en tijdschriften en afnemende consumptie van tabaksproducten. Die tendens vertaalde zich ook in 2015 in de sluiting van verkooppunten (295 in totaal, waarvan 272 krantenwinkels). Omdat het voor de Nationale Loterij zeer belangrijk is om haar producten op voldoende plaatsen aan te bieden aan haar consumenten, werden ook in het afgelopen jaar heel wat inspanningen gedaan om nieuwe verkooppunten te creëren. Uiteindelijk werden 281 nieuwe verkooppunten opgestart, zodanig dat in 2015 de netto daling tot 14 verkooppunten kon worden beperkt.

In het zesde werkingsjaar van het IGS-platform, waarmee de Nationale Loterij haar spelen aanbiedt op het internet, werden opnieuw alle verwachtingen overtroffen. In 2015 werden er voor meer dan 114 miljoen euro aan inzetten geregistreerd, een stijging met 16 % in vergelijking met 2014. De mobiele verkoop vertegenwoordigt al meer dan 13% van de digitale verkoop van de Nationale Loterij.

Na aftrek van de overheidsbijdragen aan de Belgische Staat (320,9 miljoen euro aan subsidies en monopolierente), is de onderneming er in geslaagd om het boekjaar met een te bestemmen winst van 1.452.310 euro af te sluiten (in 2014 bedroeg het te bestemmen resultaat 4.926.843 euro).

Overigens wenst de raad van bestuur te beklemtonen dat de Nationale Loterij eind 2015, na de voorgestelde resultaatverwerking, over een eigen vermogen beschikt van 204.382.450 euro (150.000.000 euro geplaatst kapitaal, 15.000.000 euro wettelijke reserve, 44.581.621 euro beschikbare reserves en -5.199.171 euro overgedragen verlies). Daarenboven kan zij aan al haar betalingsverplichtingen voldoen en heeft ze hoegenaamd geen liquiditeitsproblemen (zie de ratio's hierna).

* Resultaten

> balans na resultaatverwerking

Opmerking vooraf: het gaat hier om de balansen na resultaatverwerking. Bijgevolg geldt de balans per 31 december 2015 slechts onder voorbehoud van goedkeuring van de voorgestelde resultaatverwerking door de jaarvergadering.

De balansen van het laatst afgesloten en het voorgaande boekjaar worden hierna beknopt weergegeven:

(bedragen in duizenden euro)

ACTIVA	01.01 t/m 31.12.2015	%	01.01 t/m 31.12.2014	%
Vaste activa	86.069	17,32	76.827	15,10
Vorderingen > 1 j	10.000	2,01	10.000	1,97
Subtotaal	96.069	19,33	86.827	17,07
Vlottende activa < of = 1j	401.011	80,67	421.814	82,93
TOTAAL ACTIVA	497.080	100,00	508.641	100,00

PASSIVA	01.01 t/m 31.12.2015	%	01.01 t/m 31.12.2014	%
Eigen vermogen	204.382	41,12	202.930	39,90
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	20.453	4,11	21.296	4,19
Schulden > 1 j	87.775	17,66	73.185	14,39
Subtotaal	312.610	62,89	297.411	58,48
Schulden < of = 1 j	151.334	30,44	157.755	31,01
Overlopende rekeningen	33.136	6,67	53.475	10,51
TOTAAL PASSIVA	497.080	100,00	508.641	100,00

Uit voorgaande gegevens kunnen volgende ratio's afgeleid worden:

	01.01 t/m 31.12.2015	01.01 t/m 31.12.2014
Liquiditeit (vlottende activa korte termijn/schulden korte termijn)	2,65	2,67
Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal passief)	41,12%	39,90%

> [resultatenrekening](#)

Hierna worden de voornaamste gegevens uit de resultatenrekening van de laatste twee boekjaren beknopt weergegeven:

(bedragen in duizenden euro)

	01.01 t/m 31.12.2015	01.01 t/m 31.12.2014
Omzet	1.172.048	1.209.248
Andere bedrijfsopbrengsten	47.514	104.092
Bedrijfskosten	-1.221.280	-1.316.796
Bedrijfsresultaat	-1.718	-3.456
Gerealiseerd financieel resultaat	4.827	6.957
Uitzonderlijk resultaat	-1.657	225
Fiscaal resultaat	0	451
RESULTAAT van het boekjaar (na belastingen)	1.452	4.177
Overboeking naar / onttrekking aan de belastingvrije reserves	0	750
TE BESTEMMEN RESULTAAT van het boekjaar	1.452	4.927

Te noteren valt dat de Nationale Loterij alle financiële producten waarvoor een kapitaalgarantie bestaat, waardeert aan aanschaffingswaarde (met uitzondering van de CDOs) . De onderneming engageert zich dan ook om alle dergelijke producten aan te houden tot op de vervaldag.

> [resultaatverwerking](#)

Wij stellen u voor de volgende bestemming aan het resultaat te geven (in euro):

Te verwerken resultaat:	-5.199.172 €
Bestaande uit:	
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar:	-6.651.482 €
Te bestemmen winst van het boekjaar:	1.452.310 €
Over te dragen resultaat:	-5.199.172 €

Voornaamste risico's en onzekerheden

Als 'sociaal verantwoordelijke en professionele aanbieder van spelplezier' heeft de Nationale Loterij twee essentiële opdrachten:

- de bescherming van de consumenten en inzonderheid de minderjarigen, onder meer door de gerichte kanalisering van het spelgedrag en door permanente inspanningen op het vlak van preventie en behandeling van gokverslaving;
- de financiële ondersteuning van maatschappelijk waardevolle organisaties en initiatieven.

De vennootschap is echter bekommerd om een aantal ontwikkelingen die de vervulling – laat staan de intensifiëring – van haar sociale missie in de toekomst negatief kan beïnvloeden:

- de ongebreidelde toename van het aanbod aan private (zelfs illegale) weddenschappen en kansspelen waarbij de sociale controle wegvalt, de spelen 24 uur op 24 toegankelijk zijn en de speler gebruik kan maken van kredietkaarten;
- de blijvende roep, zowel op Europees als op nationaal niveau, om de markt voor loterijen en kansspelen te liberaliseren;
- de verhoogde investeringscapaciteit van haar concurrenten.

Daarnaast is de onderneming vanzelfsprekend onderhevig aan de andere risico's en onzekerheden inherent aan haar activiteiten. Uiteraard legt het management ter zake een permanente waakzaamheid aan de dag. Zo worden onder meer alle risico's waaraan de onderneming wordt blootgesteld op permanente wijze in kaart gebracht en na risicoanalyse, en voor zo ver mogelijk, geredieerd. Het registreren en verwerken van incidenten (incident management) wordt systematisch verbeterd en de bedrijfsprocessen van de vennootschap worden voortdurend verfijnd.

De voorgelegde rekeningen bevatten de nodige voorzieningen voor de risico's die door het management werden geïdentificeerd.

Belangrijke gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Sinds het afsluiten van het boekjaar op 31 december 2015 hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een aanpassing van de jaarrekening 2015 vergen of die een bijzondere vermelding in de toelichting bij die jaarrekening vereisen.

Omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden

Buiten de hiervoor geformuleerde bezorgdheden, voorzien wij op het huidige ogenblik geen noemenswaardige omstandigheden die de ontwikkeling van de onderneming in belangrijke mate kunnen beïnvloeden.

Onderzoek & ontwikkeling

In 2015 besteedde de vennootschap meer dan speciale aandacht aan:

- de verdere verfijning van het aanbod van sportweddenschappen onder de naam SCOOORE! (in retail en op het internet), waarmee de Nationale Loterij haar kanalisatiedoelstelling nog beter hoopt te realiseren gelet op de geliberaliseerde Belgische markt;
- de verdere ontwikkeling van het digitale verkoopkanaal;
- de voortdurende optimalisatie van het (kras)productgamma: in 2015 werden maar liefst 16 producten gelanceerd of sterk vernieuwd;

- het project 'verantwoord spelgedrag', dat tot doel heeft de schade die het spel bij kwetsbare personen zou kunnen veroorzaken, tot een minimum te beperken; deze inspanningen leidden tot de verwerving van het certificaat 'Verantwoord Spel', uitgereikt door de European Lotteries Association;
- de informatica, waarbij het meerjarig ICT-plan verder werd uitgevoerd; de komende jaren zal heel wat aandacht worden besteed aan onder meer de volledige vernieuwing van de centrale spelsystemen en de ontwikkeling van een CRM-systeem;
- het behalen van een nieuw WLA-certificaat, één van de vereisten voor verdere deelname aan Euro Millions. Bovendien versterkt een dergelijke certificatie ongetwijfeld het vertrouwen van de spelers en de partners in de Nationale Loterij.

Bijkantoren & dochterondernemingen

De vennootschap telt acht regionale kantoren: vier in Vlaanderen (Antwerpen, Brugge, Gent en Tienen), drie in Wallonië (Bergen, Luik en Namen) en één in Brussel (Jette).

De eerste dochteronderneming van de Nationale Loterij, Lotto Sports Organisation NV, werd op 26 augustus 2002 opgericht met als doel ondersteunende diensten te verlenen met betrekking tot sportactiviteiten. De onderneming was gedurende meerdere jaren een slapende vennootschap, maar werd gereactiveerd eind 2011 ten behoeve van het wielersproject. Haar tweede dochteronderneming, de NV LNL Services (die tot doel heeft diensten te verlenen aan organisatoren van toegelaten loterijen, spelen en weddenschappen, als tussenpersoon of contactpunt te fungeren tussen loterij-, spel- of weddenschappenoperatoren, zowel onderling als met toeleveringsbedrijven en andere dienstverstrekkers, en alle operaties te verrichten en activiteiten te ontplooiën die rechtstreeks of onrechtstreeks dit doel kunnen bevorderen, hierin begrepen het participeren in vennootschappen die in bovenvernoemde domeinen actief zijn), werd opgericht bij notariële akte van 5 juli 2004. Het kapitaal van beide filialen is volledig in handen van de Nationale Loterij.

Niettegenstaande de Nationale Loterij de NV Lotto Sports Organisation en de NV LNL Services controleert, heeft ze geen geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

Overeenkomstig artikel 107, 1°, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen, mag een dochteronderneming immers buiten de consolidatie worden gelaten, indien zij slechts van te verwaarlozen betekenis is en haar opneming geen betekenis zou hebben voor de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat.

De NV Lotto Sports Organisation en de NV LNL Services voldoen per 31 december 2015 duidelijk aan de bepalingen van het geciteerde artikel.

Doelstellingen en beleid inzake risicobeheer m.b.t. het gebruik van financiële instrumenten

De vennootschap heeft in 2015 – en trouwens ook daarvoor – geen gebruik gemaakt van financiële instrumenten voor de dekking van valuta- en/of intrestrisico's, gezien die voor de Nationale Loterij zeer beperkt zijn.

Verantwoording van de waarderingsregels

Conform artikel 96, 6°, Wetboek van vennootschappen dient, wanneer uit de balans van een onderneming een overgedragen verlies blijkt, de continuïteit van de onderneming verantwoord te worden. Gelet op het eigen vermogen dat na de voorgestelde resultaatsverwerking nog steeds 204.382.450 € bedraagt, de uitstekende liquide positie en de sterke solvabiliteit van de onderneming (zie ratio's hierboven), en tenslotte het budget 2016 dat uitgaat van een break even na het voldoen van de overheidsbijdragen, is de Raad van Bestuur evenwel van oordeel dat dit overgedragen verlies de continuïteit van de vennootschap niet in het gedrang brengt en dat de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit verantwoord is.

Slot

Wij vragen u de jaarrekening te willen goedkeuren en de leden van raad van bestuur alsook van het college van commissarissen, decharge te willen verlenen voor het mandaat dat ze gedurende het jaar 2015 hebben uitgeoefend.

Ten slotte danken we allen die zich gedurende het voorbije boekjaar hebben ingezet voor de onderneming.

Te Brussel, op 19 april 2016.

De gedelegeerd bestuurder,

De voorzitter van de Raad van Bestuur,

De bestuurders,